
BERICHTEN

Vaarvakanties voor mensen met een psychiatrische achtergrond

Terwijl iedereen altijd vol verlangen uitkijkt naar een welverdiende vakantie, is er voor (ex)psychiatrische patiënten weinig om naar uit te zien. Degenen die leven in een instelling kunnen van daaruit mee op een georganiseerde trip, de rest valt echter tussen wal en schip. De stichting *HET ROER IN HANDEN*, opgericht in 1996, wil hierin verandering brengen. Want een paar dagen varen onder deskundige begeleiding is voor iedereen volop genieten.

Cees Smook is de initiatiefnemer. Als schipperszoon en fervent zeiler weet Cees als geen ander wat het open water met je doet. Inmiddels heeft hij al een jaar of tien ervaring met zeilgroepen met 'gezonde' mensen. Doordat hij in zijn werk veel te maken heeft met psychiatrische patiënten, kwam Cees op het idee voor de stichting. Cees: 'Je hebt verschillende organisaties die vakanties aanbieden voor mensen met allerlei soorten handicaps. Voor mensen met een psychiatrisch heden of verleden is er helemaal niets. Wel worden er vanuit de instellingen vakanties georganiseerd maar er zijn ook veel mensen die psychiatrisch patiënt zijn en niet in zo'n instelling leven. Bijvoorbeeld mensen die leven in een beschermd-wonen-project of die gewoon zelfstandig wonen. Deze mensen vormen eigenlijk onze grootste doelgroep. Een subdoelgroep wordt gevormd door de mensen die in een inrichting leven. Daarnaast richten we ons op mensen met 'belangrijke anderen', dus psychiatrische patiënten die familie of vrienden mee willen nemen.' Rien Klerq, mede-initiatiefnemer en secretaris van de stichting, vervolgt:

'Stel nou dat ik een zoon heb die schizofreen is. Daardoor kan ik moeilijk met hem op vakantie. Maar ik kan wel met mijn zoon mee op zo'n vaarvakantie. Want er is voldoende begeleiding.'

Lotgenotencontact

Voor dit jaar gaat de stichting uit van een vaarperiode van dertig dagen, opgesplitst in zesmaal vijf dagen. Mensen die liever niet de volle periode van vijf dagen willen varen, kunnen een arrangement samenstellen. Want de stichting is zich ervan bewust dat niet iedere (ex-)psychiatrische patiënt zomaar vijf dagen weg kan gaan. Cees: "Sommigen zijn al jaren hun huis niet uit geweest. Eén nacht is dan al een hele stap voor ze. Wij streven naar een goede voorbereiding. Vantevoren is goed overleg mogelijk met de potentiële klanten, telefonisch of persoonlijk. Zo kan eenieder zijn wensen kenbaar maken. Een ander doel waar de stichting zich op richt, is kennis te vergaren over de betekenis van een dergelijke vakantie voor de doelgroep. Rien vult aan: 'Je moet niet vergeten dat het geen mensen zijn als jij en ik. Ze zijn minder besluitvaardig, vaak worden beslissingen voor ze genomen. Daarom zijn we afhankelijk van de begeleiders van die mensen. Dus de maatschappelijk werkster uit zo'n beschermd-wonen-project of de psychiater uit de instelling. Zij moeten de doelgroep enthousiast maken. Tijdens zo'n vaarvakantie is het belangrijk dat die mensen hun passiviteit leren doorbreken. Genieten is voor hen heel moeilijk want meestal zitten ze gevangen in hun gebrek. Op het water

ben je met lotgenoten onder elkaar; je voelt je vrij en dat is in mijn ogen de grootste vreugde.

Deskundige begeleiding

De vaarvakanties geschieden onder verantwoordelijkheid van deskundige begeleiders die allen ervaring hebben met de doelgroep. Naast de schipper is er een assistent aan boord en nog een derde bemanningslid. Ook wordt iedere reis, indien nodig, een psychiatrisch verpleegkundige ingeschakeld. Of er daarnaast nog meer begeleiding nodig is, is afhankelijk van de grootte en de samenstelling van de groep. Er wordt gevaren op de Randmeren en het IJsselmeer. Cees: 'Er zijn mensen die het IJsselmeer te weids vinden, daarom is er ook de mogelijkheid op de Randmeren te varen. Bij wijze van spreken sta je daar met één stap weer op de kant. We hebben ook een programma-aanbod aan wal. We doen diverse stadjes aan waar musea bekeken kunnen worden of boodschappen gedaan. Daarnaast is het mogelijk rond een thema mee te gaan. Dat is dan een vaardigheidstraining. Thema's als assertiviteit, samenwerking of dagbesteding bijvoorbeeld. Zaken die voor de doelgroep belangrijk zijn omdat ze die niet of te weinig beheersen. In ieder geval worden de deelnemers gestimuleerd om actief bezig te zijn. Dat is ook het aantrekkelijke van varen. Onderweg kunnen ze zich het varen eigen maken door te sturen of een koersje uit te zetten. Op het open water

geef je ze dan letterlijk en figuurlijk het roer in handen. Zo spelen ze met hun grenzen zonder dat het gevaar oplevert.'

Toekomstmuziek

De stichting is van plan de eerste twee jaar een schip te huren, een schip uit de zogeheten bruine vloot. Er wordt gevaren met een schip van twintig meter waarop plaats is voor maximaal twaalf mensen uit de doelgroep. Cees: 'Belangrijk voor ons is die startperiode van dertig dagen goed door te komen. We hebben dan ervaring opgedaan met de doelgroep en weten dan ook waar we ons in de toekomst op kunnen richten. Na die periode gaan we pas subsidie aanvragen voor de aanschaf van een eigen schip. Dan kunnen we ook duidelijk aangeven wat de noodzaak is van een dergelijke stichting. In ieder geval zullen we die subsidie hard nodig hebben, maar voorlopig is dat nog toekomstmuziek. Het onderhoud van ons eigen schip zou dan onderdeel uit kunnen maken van een arbeidsrehabilitatieproject. Tot nu zijn alle mensen en instellingen die we benaderd hebben enthousiast. Zaak is natuurlijk wel, dat de begeleiders een balletje opgooien bij de patiënten anders verzandt het project.'

De prijzen variëren van f 80,00 tot f 120,00 per persoon per dag. Inlichtingen: "Het roer in handen", Postbus 16446, 1001 RM Amsterdam, telefoon (013) 54 22 009.

Gestalt-Methodiek Opleiding (GMO)

In september 1996 start de Nederlandse Stichting Gestalt (NSG) met de tweejarige opleiding Gestalt-Methodiek. Deze opleiding biedt de mogelijkheid

om op ervaringsgerichte wijze methodisch met Gestalt te leren werken. Het accent ligt op het leren werken met individuen en hun systemen, met rela-

ties en groepen, zowel in begeleidende als in therapeutische zin.

Doel van de opleiding

Het doel van de opleiding is de Gestaltmethodiek te leren integreren in de werksituatie door middel van persoonlijke groei, het verkrijgen van vaardigheden. Centraal in deze methodiek staan de begrippen gewaarzijn en contact.

De deelnemer leert door integratie van deze methodiek de persoonlijke stijl van werken te verfijnen en te vervolmaken, een groter scala aan professionele interventies te hanteren en innovatieve veranderingen bewuster te implementeren.

Duur en opzet

De Gestalt-Methodiek Opleiding duurt twee jaar en wordt deels in werkgroepverband, deels individueel - in de vorm van leertherapie en supervisie - aangeboden. De opleiding vindt plaats in weekends en avonden. Het uitgangspunt is dat wordt gewerkt met een combinatie van theorie, persoonlijke vragen en praktijkdemonstraties. Centraal in de opleiding staat aansluiting bij de praktijkervaringen van de deelnemers.

Voor wie

De opleiding is bestemd voor werkers in therapeutische werksituaties en werkterreinen in de gezondheids- en welzijnzorg, onderwijs, pastoraal werk, agogische werkvelden, leidinggevende functies en creatieve of expressieve vakgebieden. Deelnemers dienen een opleiding op HBO- of universitair niveau te hebben afgerond en in één van de genoemde velden werkzaam te zijn.

Therapie-opleiding

De Gestalt-Methodiek Opleiding is tevens de eerste fase in de opleiding tot Gestalttherapeut. De NSG heeft een - eveneens tweejarige - opleiding tot Gestalttherapeut in voorbereiding, die voortbouwt op de GMO. Deelnemers die de GMO hebben afgerond kunnen zich in deze vervolgopleiding verder scholen als Gestalttherapeut.

Inlichtingen

Voor nadere inlichtingen of toezending van de brochure van de opleiding kunt u zich wenden tot de coördinator van de Opleidingscommissie van de NSG: Harm Siemens, Oude Zijds Kolk 13-III 1012 AL Amsterdam
Telefoon/fax: (020) 62 56 450.

Werken met begeleidingsplannen in beschermende woonvormen

De NcGv heeft op verzoek van de Nederlandse Vereniging van Beschermende Woonvormen (NVBW) een onderzoek ingesteld naar het werken met schriftelijke plannen bij het begeleiden van bewoners van beschermde woonvormen. In welke mate wordt binnen de sector reeds gewerkt met beleidingsplannen en hoe kan dat in de toekomst systematischer?

De onderzoeker heeft een procedure geformuleerd voor het opstellen, het uitvoeren en het evalueren van een begeleidingsplan. Bij het ontwerpen van deze procedure heeft hij tevens rekening gehouden met wat de literatuur en de wetgeving over behandelplannen in het algemeen zeggen. De procedure

omvat de stappen die achtereenvolgens moeten worden gezet om een plan op te stellen en vast te stellen, aan de uitvoering van het plan te werken (met voortgangsgesprekken en rapportage) en tot slot te bekijken in hoeverre de in het plan vermelde voornemens zijn gerealiseerd en welke nieuwe voornemens moeten worden geformuleerd.

Informatie

NcGv, Paul van Ginneken.
Bestellen kunt u het onderzoek via Postbus 5103, 3502 JC Utrecht, onder vermelding 'NcGv-reeks 95-19'. U ontvangt een acceptgiro van f26,50.

DSM IV, zin en onzin

De vereniging voor feministische hulpverlening organiseert op 15 november 1996 een lezing over de DSM IV.

Aan bod komt 'Hoe diagnostiek in te passen in de praktijk'.
Nelleke Nicolai, psychiater te Rotterdam zal deze lezing op vrijdagmiddag van

14.00 tot 17.00 uur verzorgen.
Plaats: "Zeezicht", Nobelstraat 2 te Utrecht. Kosten f50,00.

U kunt zich opgeven door overschrijving op giro 2036053, VHF te Amsterdam o.v.v. DSM IV, zin en onzin.
Inlichtingen (020) 69 49 041.

Informatiebijeenkomst Hogeschool Nijmegen

Op 22 mei a.s. van 17.00 - 20.00 uur (dus na de studiemiddag NVSPV) organiseert de Hogeschool Nijmegen een informatiebijeenkomst over de volgende opleidingen:

Verpleegkundig specialist

! differentiatie Kinderen en Jeugd

- ! differentiatie Ouderen
- ! differentiatie Oncologie
- ! differentiatie Langdurig zieken
- ! differentiatie Psychiatrie

Plaats

Laan van Scheut 10, te Nijmegen, telefoon (024) 35 28 506.